

Nr 98.

Av herr **Hage**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående framläggande för varje lagtima riksdag av en redogörelse för behandlingen under det förflutna året av till Kungl. Maj:t från riksdagen avlåtna, ännu ej slutbehandlade skrivelser.

Det vore otvivelaktigt av stort värde för riksdagens medlemmar, om dessa kunde närmare följa det utredningsarbete, som igångsättes med anledning av riksdagens skrivelser i olika frågor. Som saken nu är ordnad, torde det kunna sägas, att stora hinder förefinnas härför. Visserligen finnes i den »Berättelse om vad som i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit», vilken avlämnas av regeringen till riksdagens ledamöter för varje år, en sammanfattning av de under året arbetande kommittéernas arbete, och alltså kan man i någon mån av denna berättelse spåra vissa resultat av utredningsskrivelser, som avlåtits av föregående riksdagar. Men det är ofrånkomligt, att man genom ett studerande av nämnda berättelse ej kan få ett fullt och helt klarläggande av frågan, om de föregående riksdagarnas utredningsskrivelser resulterat i behandling eller huru långt denna behandling fortskridit.

Om en riksdag avlåter en skrivelse till Kungl. Maj:t i en viss fråga, är det givetvis Kungl. Maj:ts skyldighet att igångsätta en utredning, som av riksdagen begärts. Emellertid har det ofta framkommit, att riksdagsskrivelser, som avlåtas till regeringen, av anledningar, varom det är svårt att yttra sig, icke resultera i någonting eller också att utredningen fördröjes på sådant sätt, att riksdagens uttryckta önskan på sätt och vis neutraliseras. Det torde vara otvivelaktigt, att på detta sätt ett mycket stort antal motionsinitiativ, som av riksdagen gillats, icke resulterat i någonting, ett förhållande, som tagit sig uttryck i den dock kanske något väl paradoxala uppfattning, som en gång uttalades av en motionär, att det är bättre att en motion avslås, ty då kan den

väckas åter vid nästa riksdag och kanske bifallas, än om motionen resulterar i en utredningsskrivelse, ty då är kanske frågan begravd för all framtid.

Från denna utgångspunkt är det min mening att begära åstadkommande av åtgärder, som utgöra en kontroll över att utredningar m. m., som begäras av riksdagen i skrivelser, verkligen fullföljas. En sådan kontroll bör i första hand ske på det sättet, att en undersökning igångsättes rörande de utredningsskrivelser från riksdagen, vilka avlåtits under t. ex. de närmaste 10 åren. Sedermera borde till varje års riksdag en uppgift lämnas av regeringen om de åtgärder, som vidtagits med anledning av föregående års riksdags skrivelser. I första hand borde då uppgift lämnas med avseende på de skrivelser, som avlåtits av den senaste riksdagen. I sådana fall, då av dessa skrivelser en eller flera ej resulterat i några åtgärder, bör därvidlag angivas orsaken härtill eller om avsikten är att senare vidtaga åtgärder med anledning av skrivelsen. Men även med avseende på utredningsskrivelser, som hänföra sig till föregående riksdagar, bör en kontroll anordnas, så att riksdagen kan följa en fråga ända till dess den slutligt avförts antingen genom besluts fattande eller på annat sätt. För att förhindra dubbel redovisning kunde med avseende på utredningar, som omnämnas i »Berättelse om vad som i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit» endast en hänvisning göras till omnämmandet i nämnda berättelse.

Med hänvisning till vad här sagts och för att bereda riksdagens ledamöter större möjligheter att följa och kontrollera pågående utredningar med anledning av riksdagsmotioner samt för att åstadkomma en kontroll över att dessa utredningar ej onödigt fördröjas eller rent av smusslas bort, hemställes alltså,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga sådana anordningar, att för varje sammanträdande lagtima riksdag framläggas en redogörelse för behandlingen under det förflutna året av de utredningsskrivelser, som av riksdagen avlåtits till Kungl. Maj:t och som ej ännu slutbehandlats.

Stockholm den 18 januari 1919.

Ernst Hage.